

לפרשת תולדות

שני אחים – שני לאומים

יוכבד אורון

הפרשה פותחת בסיפור הולדתם של יעקב ועשו, או, לפי הסדר, עשו ויעקב. הלידה התרחשה אחרי עשרים שנות עקרות ואחרי תפילות של יצחק ורבקה

עוד לפני הולדתם מספרת התורה: "ויתרוצצו הבנים בקרבה". רבקה במצוקתה הולכת לדרוש את ה' וה' אומר לה:

"שני גויים בבטןך ושני לאומים ממעיך יפרדו". הנבואה ששומעת רבקה מפי ה' מבשרת לה לא על בנים שבקרבה אלא על **עמים** – לאומים, גויים.

ואמנם כבר בפרשתנו נקרא עשו בשם אדום, הידוע לנו כשם עם. "הלך עיטני נא מן האדום האדום הזה... על כן קרא שמו אדום".

ובפרשת וישלח, כשיעקב חוזר מארם לארץ ישראל הוא נאבק עם איש (=מלאך) ושם נאמר לו: "לא יעקב עוד שמך כי אם ישראל" שהוא שם עמנו.

אם כך, איפוא, פרשת הולדת יעקב ועשו היא פרשת הולדתם של שני עמים, ישראל ואדום.

הניגודים המתגלים ביניהם מרגע הולדתם "איש צייד איש שדה" לעומת "איש תם יושב אוהלים", ניגודים אלה ואחרים נמשכים לאורך ההיסטוריה של שני מעים שראשיתם כאחים תאומים שיצאו מרחמה של רבקה אמנו ואחריתם ניגודים חיצוניים ואיבות שקבלה ביטויים קשים מאוד בתולדותינו.

נתפלל כולנו שיבוא היום המתואר בנבואת העתיד והנחמה, יום שבו את מקום האיבות תתפוס האחוה הראשונית של בני אבותינו המשותפים.